

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Sesijas dokuments

A7-0139/2010

4.5.2010

ZIŅOJUMS

par reģionālās politikas pārredzamību un finansēšanu
(2009/2232(INI))

Reģionālās attīstības komiteja

Referents: *Michail Tremopoulos*

PR_INI

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	9
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS	12

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par reģionālās politikas pārredzamību un finansēšanu (2009/2232(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 174.–178. pantu,
- ņemot vērā Padomes 2006. gada 11. jūlija Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu¹,
- ņemot vērā Komisijas 2006. gada 8. decembra Regulu (EK) Nr. 1828/2006, kas paredz noteikumus par to, kā īstenot Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu²,
- ņemot vērā Padomes 2009. gada 7. aprīļa Regulu (EK) Nr. 284/2009, ar kuru Regulu (EK) Nr. 1083/2006, ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu, groza attiecībā uz dažiem noteikumiem par finanšu pārvaldību³,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 6. maija Regulu (EK) Nr. 397/2009, ar ko Regulu (EK) Nr. 1080/2006 par Eiropas Reģionālās attīstības fondu groza attiecībā uz mājokļu energoefektivitātes un atjaunojamas enerģijas ieguldījumu atbilstību⁴,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2008. gada 22. aprīļa lēmumu par Eiropas Savienības 2006. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija⁵,
- ņemot vērā Eiropas Parlamenta 2009. gada 23. aprīļa lēmumu par Eiropas Savienības 2006. finanšu gada vispārējā budžeta izpildes apstiprināšanu, III iedaļa — Komisija⁶,
- ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 19. februāra rezolūciju par pārredzamību finanšu jautājumos⁷,
- ņemot vērā Parlamenta 2008. gada 21. oktobra rezolūciju par pārvaldību un partnerību

¹ OV L 210, 31.7.2006., 25. lpp.

² OV L 371, 27.12.2006., 1. lpp.

³ OV L 94, 8.4.2009., 10. lpp.

⁴ OV L 126, 21.5.2009., 3. lpp.

⁵ OV L 88, 31.3.2009., 23. lpp.

⁶ OV L 255, 26.9.2009., 24. lpp.

⁷ OV C 184 E, 6.8.2009., 1. lpp.

valsts un reģionālā līmenī un pamatu projektiem reģionālās politikas jomā¹,

- ņemot vērā Parlamenta 2009. gada 24. marta rezolūciju par struktūrfondu regulējumu 2007.–2013. gadam — pārrunu rezultāti saistībā ar valsts kohēzijas stratēģijām un darbības programmām²,
 - ņemot vērā Eiropas Parlamenta publicēto pētījumu „Datu pārredzamības iniciatīva un tās ietekme uz kohēzijas politiku”,
 - ņemot vērā Komisijas 2006. gada 3. maija Zaļo grāmatu par Eiropas pārredzamības iniciatīvu (COM(2006)0194),
 - ņemot vērā Komisijas 2009. gada 21. decembra ziņojumu „20. gada ziņojums par struktūrfondu izmantojumu (2008)” (COM(2009)0617/2),
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu,
 - ņemot vērā Reģionālās attīstības komitejas ziņojumu (A7–0139/2010),
- A. tā kā Komisija 2005. gadā pieņēma Eiropas pārredzamības iniciatīvu un vēlāk 2006. gadā publicēja Zaļo grāmatu, lai uzlabotu ES pārvaldības pārredzamību, atvērtību un atbildību, un tā kā publiskas informācijas sniegšana par ES līdzekļu saņēmējiem ir Eiropas pārredzamības iniciatīvas stūrakmens;
- B. tā kā saskaņā ar dalītās pārvaldības sistēmu informācija par ES līdzekļu saņēmējiem tiek pārvaldīta dalībvalstu līmenī un, ņemot vērā, ka Eiropas Savienībai šajā jomā nav konkrētu saistību vai Komisija nav īpaši centusies to reglamentēt, tas, cik lielā mērā šāda informācija tiek publiskota, katrā dalībvalstī būtiski atšķiras, apgrūtinot salīdzināšanu ES mērogā;
- C. tā kā informācijas publiskošana par ES līdzekļu saņēmējiem nodrošina sabiedrības līdzdalību saturīgās debatēs par publisko līdzekļu izlietojumu, kas ir būtiskas funkcionējošai demokrātijai;
- D. tā kā nav izveidota saikne starp Eiropas pārredzamības iniciatīvu un stingrāk reglamentēto un saistošo jautājumu par finanšu uzraudzību un revīziju;
- E. tā kā Eiropas pārredzamības iniciatīvai ir būtiska ietekme, nodrošinot pārredzamas partnerības kohēzijas programmas izstrādes cikla sākotnējos un turpmākajos posmos; tā kā noteikumos tomēr nav konkrēti paredzēts nedz tas, cik lielā mērā partneriem vajadzētu iesaistīties dažādajos programmas izstrādes procesos, nedz arī šādas iesaistīšanās kārtība;
- F. tā kā iepriekš netiek sniegta pietiekama informācija par Komisijas lēmumiem attiecībā uz lielu projektu finansēšanu, tādējādi radot pārredzamības trūkumu, un tā kā šī situācija būtu jānovērš,
- G. tā kā pārredzamības nodrošināšanai būtu jānotiek paralēli struktūrfondu ieguves procedūru

¹ Pieņemtie teksti, P6_TA(2008)0492.

² Pieņemtie teksti, P6_TA(2009)0165.

vienkāršošanas procesam,

1. uzskata, ka pārredzamība attiecībā uz kohēzijas politiku un tās programmas izstrādes ciklu, izdevumu sadali un struktūrfondu līdzekļu iespējamo saņēmēju piekļuvi informācijai ir galvenie priekšnosacījumi kopējo kohēzijas politikas mērķu sasniegšanai un tāpēc pārredzamība būtu jānosaka par vadošo starpnozaru principu kohēzijas programmas izstrādes un lēmumu pieņemšanas procesos;

Datu izplatīšana par Kohēzijas fonda līdzekļu saņēmējiem

2. ar gandarījumu norāda, ka atbilstīgi Eiropas pārredzamības iniciatīvas prasībām Komisijas Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē ir publicētas interaktīvas kartes ar saitēm uz Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) un Kohēzijas fonda līdzekļu saņēmēju sarakstiem, kas ir pieejami attiecīgo valstu vai reģionu tīmekļa vietnēs; aicina dalībvalstis, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, popularizēt Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta tīmekļa vietni, lai nodrošinātu pēc iespējas plašāku pieeju minētajai datu bāzei; tomēr norāda, ka ieinteresētajām personām joprojām ir ārkārtīgi grūti sekot līdzi tam, kā tiek izmantoti publiskie līdzekļi; aicina Komisiju plaši apspriesties ar šīm personām par šīs problēmas iespējamajiem risinājumiem;
3. aicina Komisiju un dalībvalstis padarīt šīs dalībvalstu datubāzes pilnīgi meklējamas un savietojamas, lai atvieglotu publicēto datu aplūkošanu ES mērogā, tajā pašā laikā saglabājot to vietējo nozīmīgumu; uzskata, ka šajā sakarībā steidzami jāpublicē informācija divās valodās (vietējā(-s) valodā(-s) un Komisijas darba valodās);
4. uzsver, ka ir jāuzlabo par līdzekļu saņēmējiem sniegto datu lietderība, uzlabojot gan to saturu, gan izklāstu; tāpēc aicina Komisiju detalizētāk un saistošāk noteikt sniedzamās informācijas uzbūvi, formu un saturu; uzskata, ka nepieciešamās informācijas sniegšanai būtu arī jāatvieglo uz kritērijiem balstītas meklēšanas process, lai nekavējoties iegūtu priekšstatu par meklētajiem elementiem;
5. aicina, publicējot līdzekļu saņēmēju sarakstus un nepieciešamības gadījumā iesaistīto personu sarakstus, sniegt būtisku papildu informāciju; tāpēc iesaka papildus pašreizējām obligātajām prasībām apsvērt iespēju sniegt arī citu informāciju par līdzekļu saņēmējiem, tādu kā atrašanās vieta, apstiprināto projektu kopsavilkumi, atbalsta veida un projekta partneru apraksts; aicina apkopotos datus publicēt un pārvaldīt strukturēti un salīdzināmi, lai nodrošinātu to pilnīgu izmantojamību un patiesu pārredzamību; uzskata, ka to var paveikt, neradot papildu izmaksas;
6. prasa programmām, kuras saistītas ar Eiropas teritoriālās sadarbības mērķi, norādīt to personu sarakstu, kas saņēmušas līdzekļus (un ne tikai lielākos saņēmējus);
7. uzsver, ka ir pilnīgi jāievēro Eiropas pārredzamības iniciatīvas prasības, ieviešot piemērotu regulējumu, labākus norādījumus, brīdināšanas mehānismu un kā galējo līdzekli — sodus par prasību neizpildi;

Pārredzamība un dalītā pārvaldība

8. aicina Komisiju paskaidrot, kā Eiropas pārredzamības iniciatīvas principi būtu jāīsteno

praksē no funkcionālā viedokļa darbības programmu un to komunikācijas plānu līmenī; tādēļ uzsver nepieciešamību ieviest skaidrākus noteikumus par informācijas izpaušanu par līdzekļu saņēmējiem dalītās pārvaldības kontekstā;

9. uzsver nepieciešamību izstrādāt regulējumu un īstenošanas noteikumus tā, lai procedūras būtu pārredzamas, tās uzlabotu potenciālo atbalsta saņēmēju piekļuvi struktūrfondiem un samazinātu administratīvos slogus dalībniekiem, jo īpaši īstenojot vairākus galvenos pasākumus, piemēram, publicējot Komisijas un dalībvalstu saskaņotus īstenošanas norādījumus; aicina dalībvalstu vadošās iestādes pārredzamā veidā informēt par visiem tādu projektu posmiem, kas finansēti no struktūrfondiem; atkārtoti norāda, ka pārredzamas un skaidras procedūras ir labas pārvaldības priekšnosacījums, un šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas centienus iesniegt priekšlikumus procedūru vienkāršošanai;
10. atzīmē, ka dalībvalstīs pastāvošās atšķirīgās administratīvās kultūras, valsts tiesību aktu un valodas dēļ pārrobežu un starptautisko programmu īstenošanā nākas saskarties ar īpašām grūtībām, kas ietekmē ne tikai kvantitatīvos, bet arī kvalitatīvos šādu iniciatīvu aspektus; tāpēc uzskata, ka vissvarīgāk būtu izstrādāt īpašus noteikumus par pārredzamību darbību koordinācijā un sadarbībā starp dažādām vadošajām iestādēm;
11. uzsver, ka atbilstoši Eiropas Parlamenta pētījumam par Eiropas pārredzamības iniciatīvu un tās ietekmi uz kohēzijas politiku neatbilstība Eiropas pārredzamības iniciatīvas obligātajām prasībām ir saistīta ar vadošo iestāžu administratīvās kapacitātes trūkumu un nevis nevēlēšanos sniegt šādus datus; šajā sakarībā uzsver nepieciešamību nodrošināt, lai papildu datu un informācijas sniegšana neradītu lielāku administratīvo slogu potenciālajiem atbalsta saņēmējiem, jo īpaši tiem, kuri jau tā nespēj nodrošināt atbilstību esošajām administratīvajām un finanšu prasībām dotāciju un valsts pasūtījumu saņemšanai;
12. uzsver, ka Eiropas Komisijai jāpielāgo prasība par papildu informācijas un datu sniegšanu, nodrošinot papildu tehnisko atbalstu (semināri, piedaloties Komisijas pārstāvjiem un vietējam/reģionālajam personālam, kas atbildīgs par struktūrfondu pārvaldību, labākās prakses apmaiņa starp vadošajām iestādēm, konkrētu pamatnostādņu publicēšana) tiem potenciālajiem atbalsta saņēmējiem, kam nav nepieciešamo tehnisko iespēju; uzskata, ka tikai tādā veidā var garantēt, ka dalībnieku centieni nodrošināt atbilstību papildu prasībām attiecībā uz sniegtajiem datiem un informāciju neradīs līdzekļu novirzi no projektu īstenošanas darbībām kā tādām;
13. uzsver, cik liela nozīme ir dalībvalstu sniegtai precīzai un savlaicīgai informācijai kontroles sistēmas ietvaros un ka šī iemesla dēļ ir jāizveido saikne starp Eiropas pārredzamības iniciatīvu un finanšu kontroli un revīziju; atkārtoti norāda, ka agrīnās brīdināšanas sistēmas ietvaros jānodrošina cieša sadarbība ar izslēgšanas gadījumu centrālo datubāzi;
14. aicina Komisiju uzraudzīt to, kā tiek izmantoti papildu avansa maksājumi, ko dalībvalstis saņēmušas atbilstīgi 2009. gadā veiktajiem vienkāršošanas pasākumiem saistībā ar Padomes Regulu Nr. 1083/2006;
15. atkārtoti prasa, ievērojot Eiropas pārredzamības iniciatīvu, sniegt informāciju par līdzekļu atgūšanu un atsaukšanu; mudina dalībvalstis sniegt šo informāciju pilnībā un Komisiju

darīt to pieejamu — kopā ar informāciju par finanšu korekcijām pēc apstiprināta krāpšanas gadījuma — budžeta lēmēj institūcijai un sabiedrībai, tādējādi nodrošinot augstus uzticamības un atbildības standartus attiecībā uz Eiropas sabiedrību;

16. mudina revidentus ieņemt stingrāku nostāju attiecībā uz saziņas un informācijas sniegšanas prasībām, tostarp nosaucot vārdā saistību nepildītājus un paužot nosodījumu tiem, jo īpaši tad, ja ir iesaistītas valstiskas organizācijas, kā arī apstiprinātos krāpšanas gadījumos izmantojot finanšu korekcijas;
17. atzinīgi vērtē Komisijas un Revīzijas palātas centienus savstarpēji saskaņot revīzijas metodes;

Pārredzamība un partnerība

18. uzsver, ka obligāti apspriešanās standarti ir Eiropas pārredzamības iniciatīvas sastāvdaļa, un atzinīgi vērtē to, ka Komisija šos standartus ir atbalstījusi un piemērojusi attiecībā uz kohēzijas politiku; tomēr aicina Komisiju ļaut ieinteresētajām personām sniegt atbilstošu novērtējumu par paša apspriešanās procesa kvalitāti; aicina reģionus un dalībvalstis, apspriežoties ar ieinteresētajām personām, izmantot pašreizējo ES pieredzi;
19. atgādina, ka partnerība var veicināt pārredzamību, atsaucību, efektivitāti un leģitimitāti visos kohēzijas programmas izstrādes un īstenošanas posmos, kā arī var palielināt apņemšanos nodrošināt labus programmu rezultātus un sabiedrības līdzdalību tajā; tāpēc aicina dalībvalstis un vadošās iestādes visos kohēzijas programmas izstrādes un īstenošanas posmos ciešāk iesaistīt reģionālās un vietējās iestādes un citus attiecīgos partnerus, tostarp dalībvalstu līmenī izmantojot interneta platformu, kas nodrošina pārredzamību attiecībā uz esošajiem fondiem un darbības programmām, kā arī citā veidā veicinot labu praksi, un nodrošināt tiem pilnīgu piekļuvi visai projekta dokumentācijai, lai tādējādi labāk izmantotu to pieredzi, zināšanas un labāko praksi;
20. aicina Komisiju sniegt vairāk norādījumus par to, kā pašreizējo programmu ietvaros praksē būtu jāīsteno partnerības klauzula, un par to, kādi pietiekami saistoši partnerības noteikumi būtu jāietver turpmākajos reglamentējošos dokumentos, jo īpaši attiecībā uz reģionālo un vietējo iestāžu, proti, vēlētu institūciju, kas ir svarīgi partneri visa procesa laikā, iesaistīšanu;
21. aicina regulāri un laicīgi sniegt mērķtiecīgāku informāciju partnerorganizācijām, jo īpaši tām, kas ir vadības struktūru dalībnieces, un efektīvāk izmantot tehnisko palīdzību partnerības atbalstīšanai, cita starpā nodrošinot partnerorganizācijām iespēju piedalīties apmācības pasākumos, ko organizē par programmu ieviešanu atbildīgajām iestādēm; aicina nodrošināt, ka šie apmācību pasākumi ir pieejami multimediju versijās, lai paplašinātu mērķauditoriju un sekmētu *ex-post* apspriešanos ar partnerorganizācijām; uzsver šāda pasākuma lietderīgumu partneriem, kas atrodas vistālākajos Eiropas Savienības reģionos, piemēram, attālākajos reģionos;

Pārredzamības uzlabošana, piešķirot ES finansējumu lieliem projektiem

22. aicina Komisiju savlaicīgi tiešsaistē publicēt informāciju un nodrošināt tiešu piekļuvi, pēc iespējas drīzāk nodrošinot tiešu piekļuvi lielu projektu, tostarp *JASPERS* projektu,

dokumentācijai (pieteikumam, priekšizpētei, izmaksu un ieguvumu analīzei, ietekmes uz vidi novērtējumam utt.), līdzko Komisija ir saņēmusi dalībvalsts pieteikumu finansējuma saņemšanai un kamēr tā vēl nav pieņēmusi lēmumu par finansējuma piešķiršanu; uzskata, ka šajā Komisijas tīmekļa vietnē būtu jānodrošina iespēja sniegt komentārus par šiem projektiem;

23. aicina nodrošināt, ka internetā ar atpakaļejošu spēku tiek publicēta informācija par lieliem projektiem, kas apstiprināti vai iesniegti apstiprināšanai 2007.–2013. gada plānošanas periodā;
24. ierosina noteikt apstākļus, kuros neizlietoto finansējumu var izmantot atkārtoti, kā arī definēt tādas iestādes atbildību, kas pieņem lēmumu par šādu līdzekļu pārdali;
25. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

PUBLISKA INFORMĀCIJA PAR KOHĒZIJAS FONDA LĪDZEKĻU SAŅĒMĒJIEM

Publiskas informācijas sniegšana par ES līdzekļu saņēmējiem ir Eiropas pārredzamības iniciatīvas stūrakmens. Finanšu regulas 30. panta 3. punktā un 53.b panta 2. punkta d) apakšpunktā ir paredzēts, ka dalībvalstij ir jāsniedz informācija par ES līdzekļu izlietojumu dalītās pārvaldības kontekstā, jo īpaši publicējot līdzekļu saņēmējus. Attiecībā uz struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu saņēmēju publicēšanu šis pienākums ir papildus izklāstīts Komisijas Regulā (EK) Nr. 1828/2006. Tās 7. panta 1) punkta d) apakšpunktā ir paredzēts publicēt trīs veidu informāciju: a) visu atbalsta saņēmēju sarakstu, b) darbību nosaukumus un c) darbībām piešķirtā publiskā finansējuma summu.

Dalībvalstis un vadošās iestādes ļoti atšķirīgi interpretē Eiropas pārredzamības iniciatīvas obligātās prasības. Šīs atšķirības izpaužas gan administratīvajās iespējās, gan kultūras un administratīvajās tradīcijās un pieejā. Atšķirīgā pieeja Eiropas pārredzamības iniciatīvas prasībām un to dažādā interpretācija pastāv tāpēc, ka tiesiskais regulējums, kas nosaka pienākumu publicēt datus par līdzekļu saņēmējiem, ir salīdzinoši brīvs. Sevišķi liela neskaidrība pastāv attiecībā uz līdzekļu saņēmēju definīciju un saņēmējiem piešķirtā publiskā finansējuma summu, kas jāpublicē (solītās summas vai patiešām samaksātās summas).

Komisijas līdzdalība ir ierobežota, proti, tā ierosina indikatīvu vienotu standartu attiecībā uz datu publicēšanu un sniedz ES sabiedrībai saites uz dalībvalstu elektroniskajām adresēm Reģionālās politikas ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnēs, kur tiek publicēti prasītie dati par ERAF un Kohēzijas fonda līdzekļu saņēmējiem. Minētie līdzekļi tiek izmantoti saskaņā ar dalīto pārvaldību, un par šīm saitēm un to saturu atbild tikai dalībvalstis, un tajās ir pieejama vadošo iestāžu sniegtā informācija. Atšķirības datu sniegšanā un to piekļuves nosacījumos neļauj tos pilnībā salīdzināt ES līmenī.

Pilnīgi visas dalībvalstis publicē obligāto informāciju (lai gan dažās teritoriālās sadarbības programmās šī prasība nav pilnībā ievērota), bet dažas dalībvalstis izvēlas publicēt arī papildu informāciju (piemēram, projektu mērķus, mērķgrupas Eiropas Sociālā fonda gadījumā utt.), tomēr spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā šāda prasība nav ietverta.

PROGRAMMU IZSTRĀDES UN IEVIEŠANAS PĀRREDZAMĪBA

1) Dalītā pārvaldība

Padomes Regulas Nr. 1083/2006 69. pantā ir paredzēts, ka „dalībvalsts un darbības programmas vadošā iestāde nodrošina informāciju par darbībām un līdzfinansētām programmām un to publicitāti. Informācijas mērķauditorija ir Eiropas Savienības pilsoņi un atbalsta saņēmēji, lai uzsvērtu Kopienas nozīmi un nodrošinātu fondu atbalsta pārskatāmību”.

Komisijas Regulas Nr. 1828/2006 sadaļā „Informācija un publicitāte” ir sīki noteikti

publicitātes prasību aspekti. Visas struktūrfondu līdzfinansētās darbības programmas ir jāietver komunikācijas plānā, ko sagatavojusi vadošā iestāde vai dalībvalsts un kas iesniegts Komisijai komentāru sniegšanai un apstiprināšanai. Komunikācijas plānā nosaka katras darbības programmas veicināšanas pasākumus un to, kā jāīsteno ES norādījumi par redzamību. Komunikācijas plānā ietilpst Eiropas pārredzamības iniciatīvas obligātās prasības saistībā ar informācijas sniegšanu par saņēmējiem, lai gan starp Eiropas pārredzamības plānu un komunikācijas plānu nepastāv formāla saistība. Veicot informēšanas pasākumus, par programmām atbildīgajām iestādēm ir jāpiedalās atbalsta saņēmēju un iesaistīto iestāžu vadībā un apmācībā attiecībā uz programmu īstenošanu. Arī Komisija nodrošina vadību un apmācību, taču, lai palielinātu ietekmi, šī informācija ir jānodod tālāk līdzekļu saņēmējiem.

Īstenošanas regulā ir paredzēta ES saziņas darbinieku tīkla izveide, piešķirot tiem atbildību vadošās iestādes līmenī. Šajā sakarībā Eiropas Reģionālās attīstības fondam tika izveidots *INFORM* tīkls. Saskaņību ES līmenī nodrošina arī konsultatīva struktūra, kas ar Fondu koordinācijas komitejas (*COCOF*) starpniecību vairākas reizes gadā organizē sanāksmes. Tā uzlabo informācijas apmaiņu starp dažādiem struktūrfondu un stimulē valsts sadarbību, veicinot ES struktūrfondu sniegto atbalstu. Izveidojot šos tīklus un izmantojot to partneru spiedienu, Komisija pieņem pieeju, kuras pamatā ir Eiropas pārredzamības iniciatīvas veicināšana, nevis uzspiešana vadošajām iestādēm, savukārt par publicēto datu precizitātes nodrošināšanu ir atbildīgas dalībvalstis.

Lai gan decentralizētā līdzekļu piešķiršanas sistēmā informācijas izplatīšana ir labas pārvaldības un uzraudzības būtisks elements, kas palīdz novērst problēmas un veicināt atbilstību, tomēr nav izveidota saikne starp datu pārredzamības iniciatīvu un lielākā mērā reglamentēto un saistošo finanšu kontroli un revīziju.

2) Partnerība

Eiropas pārredzamības iniciatīvai būtu jārada būtiska ietekme uz pārredzamas partnerības noteikumiem programmas izstrādes procesa sākotnējos un turpmākajos posmos.

Partnerība un jo īpaši pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaistīšana kohēzijas politikas programmas izstrādes sistēmā var palīdzēt no vairākiem darbības aspektiem. Pirmkārt, tā var uzlabot programmu atbilstību vajadzībām, efektīvāk savietojot stratēģijas ar politikas vajadzībām un palīdzot izpildīt un uzlabot nosacījumus, kuri jāņem vērā, proti, attiecībā uz vides aizsardzību, dzimumu līdztiesību, sociālo iekļaušanu, invalīdu vajadzībām utt. Otrkārt, tā var palielināt programmu efektivitāti, ļaujot vadošām iestādēm piekļūt vietējām zināšanām, ko izmanto darbību plānošanas uzlabošanai, tādējādi uzlabojot līdzekļu izmantojumu un projektu kvalitāti. Un, treškārt, tā var dot labumu atbildības uzlabošanā, jo partneri darbojas kā programmas informācijas pārnēsēji un pavairotāji savai mērķauditorijai (tādējādi palielinot pārredzamību un nodrošinot vairāk informācijas) un liek programmu izpildiestādēm uzņemties atbildību par savu rīcību un sasniegtajiem rezultātiem. Tādējādi partnerība veicina sabiedrības līdzdalību atbalstītajos projektos un ES kohēzijas politikas leģitimitāti.

Padomes Regulā (EK) Nr. 1083/2006 ir noteikts, ka partnerībai ir jāaptver dažādi programmu izstrādes un ieviešanas posmi — sākot ar sagatavošanu, īstenošanu, uzraudzību un beidzot ar darbības programmu novērtēšanu. Tomēr, ja ņem vērā Regulas preambulu un konkrēto

pantu par partnerības principu, partneri vai partnerība reglamentējošo dokumentu funkcionālajās iedaļās ir pieminēti ļoti reti. Komisija nav sniegusi precīzas un oficiāli saistošas norādes vai vadlīnijas par to, kā partnerības princips būtu jāīsteno praksē. Faktiski tas ļauj iestādēm un dalībvalstīm interpretēt to, kā būtu jāīsteno 11. pants, tāpēc partnerības principa īstenošana balstās uz vietējām tradīcijām un ierasto praksi. Komisijas loma šķiet pārāk pasīva, piedaloties vien kā novērotājai.

Neraugoties uz plašo vienprātību attiecībā uz partnerības nozīmi programmu panākumu gūšanā un efektivitātē, pilsoniskās sabiedrības organizācijas ir vairāk iesaistītas programmas izstrādes posmos nekā citos programmas pārvaldības posmos.

PĀRREDZAMĪBAS UZLABOŠANA, PIEŠĶIROT ES FINANSĒJUMU LIELIEM PROJEKTIEM

Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1083/2006 41. pantu Komisijai ir pilnvarota apstiprināt vai noraidīt lielus dalībvalstu iesniegtos projektus, t.i., darbības, kuru izmaksas pārsniedz EUR 25 miljonus vides jomā vai EUR 50 miljonus citās jomās.

Informācijas publicēšana tiešsaistē par lieliem projektiem, pirms tiek pieņemts lēmums par finansējuma piešķiršanu, ir ierasta prakse starptautiskās finanšu iestādēs, tostarp Eiropas Investīciju bankā un Pasaules Bankā. Par nožēlu Eiropas Komisija ir izņēmums. Nav neviena iemesla, lai tās pārredzamības standarti būtu zemāki par EIB standartiem. Reģionālās politikas ģenerāldirektorātam būtu jāizveido tīmekļa vietne, kurā būtu pieejams lielo projektu saraksts, ņemot piemēru no EIB tīmekļa vietnes. Šajā tīmekļa vietnē būtu arī jānodrošina iespēja sniegt komentārus par šiem projektiem, lai Komisija gūtu labumu no dažādiem informācijas avotiem attiecībā uz iesniegtajiem projektiem, ļaujot tai pieņemt labākus un uz zināšanām balstītus lēmumus.

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	27.4.2010
Galīgais balsojums	+ : 34 - : 1 0 : 2
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsošanā	François Alfonsi, Charalampos Angourakis, Jean-Paul Basset, Victor Boștinaru, Zuzana Brzobohatá, John Bufton, Alain Cadec, Salvatore Caronna, Ricardo Cortés Lastra, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Filiz Hakaeva Hyusmenova, Evgeni Kirilov, Constanze Angela Krehl, Ramona Nicole Mănescu, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Jan Olbrycht, Wojciech Michał Olejniczak, Markus Pieper, Monika Smolková, Nuno Teixeira, Michael Theurer, Michail Tremopoulos, Viktor Uspaskich, Lambert van Nistelrooij, Oldřich Vlasák, Kerstin Westphal, Hermann Winkler, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Vasilica Viorica Dăncilă, Ivars Godmanis, Catherine Grèze, Veronica Lope Fontagné, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid